

Brusel 1. července 2026
(OR. en, de, es, it, pt)

10669/26
PV CONS 40
AG 102
PARLNAT

NÁVRH ZÁPISU Z JEDNÁNÍ

RADA EVROPSKÉ UNIE
(obecné záležitosti)

16. června 2026

1. Přijetí pořadu jednání

Rada přijala pořad jednání uvedený v dokumentu 9939/1/26 REV 1.

2. Schválení bodů „A“

a) Seznam nelegislativních aktů

9940/1/26 REV 1

Rada přijala všechny body „A“ obsažené ve výše uvedeném dokumentu, včetně všech jazykových oprav (COR) a revizí (REV), které byly předloženy k přijetí.

b) Seznam legislativních aktů (veřejné jednání podle čl. 16 odst. 8 Smlouvy o Evropské unii)

9942/26

Hospodářské a finanční věci

1. Postoj Rady k návrhu opravného rozpočtu č. 1/2026:

9917/26

přebytek za rok 2025

9916/26 + ADD 1

přijetí

REV 2

schválení dopisu

FIN

schválil Coreper (část II) dne 10. června 2026

Rada postoj Rady přijala a dopis schválila. O tomto bodu se jednalo na veřejném zasedání.

Prohlášení Rady k tomuto bodu je uvedeno v příloze.

Projednávání legislativních aktů

(veřejné jednání podle čl. 16 odst. 8 Smlouvy o Evropské unii)

3. Víceletý finanční rámec (VFR) 2028–2034:

10058/26

jednací osnova

politická rozprava

V Radě proběhla politická rozprava.

4. Víceletý finanční rámec (VFR) 2028–2034

- a) **Nařízení, kterým se zřizuje Evropský fond pro hospodářskou, sociální a územní soudržnost, zemědělství a venkovské oblasti, rybolov a námořní záležitosti, prosperitu a bezpečnost na období 2028–2034 („nařízení o plánech NRP“)**

9807/1/26 REV 1 +
ADD 1–3
9808/26 + COR 1

Rada dosáhla částečného obecného přístupu k nařízení, kterým se zřizuje Evropský fond pro hospodářskou, sociální a územní soudržnost, zemědělství a venkovské oblasti, rybolov a námořní záležitosti, prosperitu a bezpečnost na období 2028–2034.

Česko, Itálie, Litva, Maďarsko, Malta, Slovensko, Španělsko a Švédsko předložily prohlášení a Estonsko, Litva a Lotyšsko, jakož i Maďarsko, Bulharsko, Česká republika a Rumunsko předložily společná prohlášení uvedená v příloze.

- b) **Nařízení, kterým se zřizuje Evropský fond pro konkurenceschopnost (ECF) včetně zvláštního programu pro výzkum a inovace v oblasti obrany**

² 10489/26 + ADD 1
REV 1 + ADD 2
10491/26 + COR 1

Rada dosáhla částečného obecného přístupu k nařízení, kterým se zřizuje Evropský fond pro konkurenceschopnost (ECF) včetně zvláštního programu pro výzkum a inovace v oblasti obrany.

Rakousko a Slovensko předložily prohlášení a Estonsko, Litva, Lotyšsko a Polsko, jakož i Bulharsko, Česká republika, Chorvatsko, Maďarsko a Slovinsko předložily společná prohlášení uvedená v příloze.

- c) **Nařízení, kterým se zřizuje nástroj Globální Evropa částečný obecný přístup**

10432/26 + ADD 1
10442/26

Rada dosáhla částečného obecného přístupu k nařízení, kterým se zřizuje nástroj Globální Evropa.

Bulharsko, Portugalsko a Španělsko předložily prohlášení uvedená v příloze.

5. Souhrnné legislativní balíčky zjednodušujících opatření *zpráva o pokroku*

9834/1/26 REV 1

Rada vzala na vědomí zprávu o pokroku.

6. Jiné záležitosti

Nebyly projednávány žádné body.

Nelegislativní činnosti

7. Příprava zasedání Evropské rady konajícího se ve dnech 18. a 19. června 2026
- a) Závěry 7875/26
výměna názorů
- b) Společné prohlášení o legislativních prioritách EU 10395/26
na rok 2026 a plánu „Jedna Evropa, jeden trh“
aktuální stav
8. Evropský semestr 2026: horizontální poznámka k integrovaným 9613/26
doporučením pro jednotlivé země
schválení
předání Evropské radě
9. **Osmnáctiměsíční program Rady** 10392/26
(1. července 2026 – 31. prosince 2027)
potvrzení
- Rada potvrdila osmnáctiměsíční program Rady na období od 1. července 2026 do 31. prosince 2027.
10. Hodnoty Unie v Maďarsku – čl. 7 odst. 1 SEU – odůvodněný 12266/1/18 REV 1
návrh + REV 1 COR 1
aktuální stav
11. Jiné záležitosti
- a) Rozšíření 10558/26
informace Francie a Německa

první čtení

zvláštní legislativní postup

veřejná rozprava (čl. 8 odst. 3 jednacího řádu Rady)

bod pro uzavření zasedání

bod na základě návrhu Komise

PROHLÁŠENÍ K LEGISLATIVNÍM BODŮM „A“ UVEDENÝM V DOKUMENTU 9942/26

K bodu „A“ č. 1: Postoj Rady k návrhu opravného rozpočtu č. 1/2026: přebytek za rok 2025
 přijetí
 schválení dopisu

PROHLÁŠENÍ RADY

„Rada konstatuje, že Komise ve své prezentaci týkající se výpočtu financování rozpočtu [podle kategorie vlastních zdrojů a podle členského státu] vynechala výpočet „vnitrostátního příspěvku“, čímž snížila míru podrobnosti a transparentnosti.

Ukončení poskytování informací o celkových běžných transferech placených vládními institucemi každého členského státu orgánům Evropské unie – přičemž tyto číselné údaje podléhají pravidelným úpravám vzhledem k jejich základu ve statistických agregátech – představuje odklon od standardů účetního výkaznictví EU zavedených nejméně od rozpočtového roku 2007 a rovněž se tak odstraňuje standardizovaný referenční bod využívaný zúčastněnými stranami, což omezuje možnost provádět informovanou analýzu příspěvků do rozpočtu EU.

Rada vyzývá Komisi, aby v budoucích návrzích rozpočtů a opravných rozpočtů výpočet „vnitrostátního příspěvku“ opět uváděla.

Přijetím tohoto postoje k návrhu opravného rozpočtu č. 1/2026 nejsou dotčena budoucí nebo probíhající legislativní jednání, která mohou být ovlivněna pojetím a koncepcí „vnitrostátních příspěvků“.

Víceletý finanční rámec (VFR) 2028–2034

K bodu „B“ č. 4
písm. a):

- a) Nařízení, kterým se zřizuje Evropský fond pro hospodářskou, sociální a územní soudržnost, zemědělství a venkovské oblasti, rybolov a námořní záležitosti, prosperitu a bezpečnost na období 2028–2034 („nařízení o plánech NRP“)
částečný obecný přístup

PROHLÁŠENÍ ČESKÉ REPUBLIKY

„Česká republika je toho názoru, že dosažení částečného obecného přístupu k návrhu nařízení o plánech národního a regionálního partnerství (nařízení o plánech NRP) je důležité pro to, aby bylo možné pokročit v dalších fázích jednání.

Česká republika oceňuje úsilí vynaložené předsednictvím a změny, jež byly provedeny v kompromisním znění. Zároveň by ráda zdůraznila, že určité prvky dotčeného znění by však v dalších fázích jednání neměly zůstat opomenuty.

Zvláště některé části nařízení o plánech NRP, včetně jeho příloh, jsou vysoce technické povahy a nemohly být vždy podrobně projednány. Česká republika proto věří, že jakékoli nesrovnalosti, které se mohou v pozdější fázi objevit – ať už během jednání, nebo během přípravy plánu –, budou v dalších fázích legislativního procesu řádně vyřešeny. To se týká především otázek souvisejících s částmi nařízení, které nebyly projednány, nebo s prvky, které nemusely být během intenzivní fáze vedoucí k částečnému obecnému přístupu plně zohledněny.

Jedná se zejména o ustanovení související se společnou zemědělskou politikou (SZP). Jednání o návrzích odvětvových právních předpisů týkajících se SZP a společné organizace trhů budou v Radě pokračovat během nadcházejícího irského předsednictví a očekává se, že se postoj Rady k oběma zněním bude dále vyvíjet. Vzhledem k tomu, že ne všechna relevantní ustanovení týkající se zemědělství byla z nařízení o plánech NRP do nařízení o SZP a do nařízení o společné organizaci trhů převedena, je obzvláště důležité upozornit na to, že na základě částečného obecného přístupu k nařízení o plánech NRP nelze práci Rady pro zemědělství a rybolov a jejích přípravných orgánů na těchto dvou nařízeních předjímat. Zvláště důležité bude umožnit budoucí diskusi o řádném přechodném období pro SZP.

Celkově vzato je Česká republika i nadále odhodlána zaujmout konstruktivní přístup k jednáním o víceletém finančním rámci (VFR) a souvisejícím legislativním návrhům s cílem dosáhnout vyvážené a včasné dohody. V této souvislosti a s cílem přispět k pokroku v práci Česká republika částečný obecný přístup podporuje jako součást širšího balíčku.“

PROHLÁŠENÍ MAĎARSKA

„Maďarsko je toho názoru, že kompromisní znění nařízení o plánech NRP dostatečně neodráží skutečné a existující riziko, že proces schvalování plánů NRP může významně zpozdit zahájení používání finančních prostředků plánovaných v rámci jednotlivých kapitol, a ani nestanoví odpovídající mechanismy flexibility na úrovni kapitol, které by tato rizika řešily.

Znění tedy dostatečně nezajišťuje splnění cíle stanoveného v závěrech Evropské rady, konkrétně potřeby zajistit, aby příjemci podpory mohli v lednu 2028 čerpat finanční prostředky EU bez přerušení.“

PROHLÁŠENÍ ITÁLIE

„Itálie děkuje kyperskému předsednictví Rady EU za jeho intenzivní práci a s ohledem na značný pokrok, jehož bylo během jednání dosaženo, potvrzuje částečný obecný přístup k nařízení.

Itálie zejména vítá větší pozornost věnovanou společné zemědělské politice a převedení určitých klíčových ustanovení týkajících se SZP z nařízení o plánech NRP do příslušných odvětvových právních předpisů; zlepšení v oblasti řízení plánů s cílem zajistit lepší kontinuitu se stávajícími strukturami; flexibilitu, pokud jde o institucionální strukturu členských států; větší viditelnost společné rybářské politiky, která však v oblasti přidělování zdrojů, vyžaduje další úsilí; pokrok dosažený při úsilí zajistit zjednodušení a provádění, a to při zachování kontinuity se stávajícím plánováním, a zavedení konkrétní míry spolufinancování pro fondy v oblasti vnitřních věcí.

Itálie rovněž vítá kompromis, jehož bylo dosaženo v oblasti podmíněnosti týkající se právního státu a základních práv. Nyní je dotyčný regulační rámec založen na soudržnějším a vyváženějším přístupu, který se řídí zásadami právní jistoty a proporcionality a opírá se o náležité zapojení členských států.

Tyto prvky představují oproti původnímu návrhu Komise významná zlepšení a odrážejí řadu priorit, které Itálie během jednání soustavně podporovala.

Zároveň Itálie znovu poukazuje na své výhrady týkající se nedostatečných záruk plánovaných pro politiku soudržnosti, které dostatečně nezachovávají její specifickou povahu a cíle. Itálie zdůrazňuje, že politika soudržnosti jakožto základní politika zakotvená ve Smlouvách EU vyžaduje silnější záruky a větší zdroje, aby byl zajištěn její územní rozměr a dlouhodobá předvídatelnost.

Itálie doufá, že tyto obavy budou v průběhu legislativního procesu vyřešeny.“

PROHLÁŠENÍ LITVY

„I když bylo v souvislosti s návrhem nařízení o plánech NRP dosaženo pokroku, stále platí zásada ‚dokud není dohodnuto vše, není dohodnuto nic‘. Litva by ráda upozornila na několik důležitých nevyřešených otázek.

V poslední verzi nařízení o plánech NRP byl značný počet ustanovení souvisejících se SZP dán do závorek. V důsledku toho zůstává podstata stávající dohody omezená, přičemž projednávání důležitých prvků, jako je financování, celkový příspěvek EU, klíčové přílohy a další zásadní ustanovení, bylo fakticky ponecháno na budoucí jednání. Částečný obecný přístup navíc nelze vykládat jako dohodu o navrhované struktuře VFR.

Rovněž to vyvolává širší obavy ohledně integrity SZP v rámci nařízení o plánech NRP. SZP by neměla být považována pouze za jednu složku horizontálního nástroje plánování a financování. Její specifické cíle, model provádění, kontrolní systém a chráněná logika financování musí zůstat v rámci celkové architektury jasně identifikovatelné a právně zaručené.

Kromě toho zůstává nevyřešena řada otázek souvisejících se SZP, jako je rozšíření modelu provádění založeného na výstupech na intervence SZP v oblasti investic, výše sazeb finančních oprav, flexibilita pro úpravu cílových hodnot nebo zařazení zpracování potravin mimo seznam účelově vázaných intervencí SZP.

Vzhledem k těmto nevyřešeným otázkám jsme i nadále znepokojeni tím, že klíčové prvky architektury SZP a jejího prováděcího rámce nejsou zatím dostatečně zaručeny. Litva se tudíž domnívá, že by tyto otázky měly být v průběhu nadcházejících jednání odpovídajícím způsobem řešeny.“

PROHLÁŠENÍ MALTY

„Malta oceňuje značné úsilí vynaložené kyperským předsednictvím a pokrok, jehož bylo při projednávání nařízení o plánech NRP dosaženo.

Zůstává však znepokojena tím, že navrhovaný prováděcí rámec spolu s přístupem založeným na výkonnosti a přístupem zjednodušeného vykazování nákladů výslovně nezachovává reálnou možnost provádění založeného na skutečných nákladech.

Malta je toho názoru, že model, jenž primárně vychází z odhadovaných nákladů a milníků může vést k významným problémům v oblasti rozpočtu, správy a odpovědnosti, zejména tam, kde je odpovědnost za provádění a finanční riziko soustředěna na centrální úrovni, což by mělo být při koncipování dlouhodobého rámce pečlivě zohledněno.

Malta proto nadále zastává názor, že budoucí rámec by měl spolu s přístupem založeným na výkonnosti a přístupem zjednodušeného vykazování nákladů zachovat reálnou možnost výběru mezi modely provádění, včetně explicitně stanovené možnosti založené na skutečných nákladech.

Malta se dále domnívá, že vzhledem k tomu, že odpovědnost za provádění a finanční riziko nese členský stát, musí uplatňování podmínek stanovených v nařízení – zejména pokud se opírají o zprávy, hodnocení nebo podobné nástroje, které mohou mít finanční nebo prováděcí důsledky, – vycházet z transparentních, objektivních a ověřitelných kritérií a musí se uplatňovat způsobem, který zabezpečuje právní jistotu, proporcionalitu, transparentnost a rovné zacházení.

Malta zdůrazňuje, že zásada „dokud není dohodnuto vše, není dohodnuto nic“ stále plně platí. Malta si vyhrazuje právo se touto otázkou znovu zabývat v kontextu budoucích jednání o tomto nařízení a v souvislosti s obecnějšími diskusemi o víceletém finančním rámci.“

PROHLÁŠENÍ SLOVENSKÉ REPUBLIKY

„Slovensko oceňuje pokrok, jehož bylo v souvislosti s návrhem nařízení o plánech NRP dosaženo, podporuje však další úsilí o to, aby v budoucím programovém období byla zavedena jednodušší, realistická a proveditelná pravidla, která přinesou celkovou pozitivní změnu ve prospěch regionů a lidí.

Připojujeme se ke společnému cíli všech členských států, kterým je zajistit včasné provádění plánů národního a regionálního partnerství. Slovensko v této souvislosti již na vnitrostátní úrovni zahájilo přípravy v duchu partnerství, spolupráce a konstruktivního zapojení.

Vzhledem k významu nařízení o plánech NRP, ve kterém se spojuje několik politik a nástrojů vycházejících ze Smlouvy, se Slovensko i nadále zasazuje o větší jasnost, jednotnost a soulad s odvětvovými právními předpisy a výkonnostním rámcem. Naší klíčovou prioritou zůstává zabezpečení právní jistoty, předvídatelnosti a jasných prováděcích pravidel.

Návrh představuje zásadní změnu realizačního modelu a má potenciál přispět k modernizaci politiky soudržnosti. K dosažení tohoto cíle je nezbytné, aby tato transformace přinesla také skutečné zjednodušení pro příjemce podpory. Pokud jde o výkonnostní rámec, Slovensko podporuje přístup zaměřený na výsledky za předpokladu, že bude členským státům zajištěna větší flexibilita a zároveň se sníží administrativní zátěž. Současně by měl prováděcí rámec v řádně odůvodněných případech umožnit použití nejvhodnějších metod provádění, včetně modelu založeného na skutečných nákladech. Kromě toho se zasazujeme o odstranění nesrovnalostí týkajících se povinností orgánů odpovědných za plán v oblasti ověřování, které spolu s obecnou definicí závažného porušení vytvářejí nejistotu, pokud jde o rozsah kontrol a auditů, a mohou ohrozit jasnost celkového kontrolního rámce.

Slovensko plně respektuje zásady právního státu a Listinu základních práv a je i nadále odhodláno je důsledně a objektivně uplatňovat. Slovensko se domnívá, že v zájmu dalšího posílení právní jistoty, předvídatelnosti, objektivní a proporcionality je třeba dále pracovat na vytvoření důvěryhodných zdrojů, metodik posuzování a přímé vazby mezi nesplněním povinností a řádným finančním řízením Unie nebo jejími finančními zájmy. Součástí by měl být silný preventivní rozměr i intenzivní zaměření na dialog za účelem nápravy nedostatků, jakož i přísné uplatňování zásady proporcionality.

Zvláštní pozornost by měla být věnována zabezpečení právní jistoty a předvídatelnosti během přechodu mezi programovými obdobími společné zemědělské politiky. Z pohledu Slovenska je třeba se výše uvedeným i dalšími důležitými prvky SZP, včetně návrhu na postupné snižování a zastropování plateb, dále zabývat. Z tohoto důvodu by měl být stanoven vhodný přístup, který bude odrážet různé struktury zemědělských podniků v EU a zaručí plynulé vyplácení podpory, zejména pokud jde o přímé platby, které mají i nadále zásadní význam pro zachování životaschopnosti, odolnosti a konkurenceschopnosti evropských a slovenských zemědělců.

Slovensko v tomto ohledu zdůrazňuje, že je důležité zachovat nezbytný legislativní prostor, aby se zajistilo, že konečná architektura celkového rámce zůstane funkční, vnitřně konzistentní a umožní plnit vytyčené cíle v praxi.“

PROHLÁŠENÍ ŠPANĚLSKA

„Prohlášení Španělska

k částečnému obecnému přístupu k nařízení, kterým se zřizuje Evropský fond pro hospodářskou, sociální a územní soudržnost, zemědělství a venkovské oblasti, rybolov a námořní záležitosti, prosperitu a bezpečnost na období 2028–2034 („nařízení o plánech NRP“)

Rada pro obecné záležitosti, 16. června 2026

Španělsko oceňuje práci, kterou vykonalo kyperské předsednictví v několika uplynulých měsících v souvislosti s návrhem nařízení o plánech národního a regionálního partnerství, a také pokrok, jehož bylo v různých aspektech tohoto návrhu dosaženo. Rádi bychom rovněž poděkovali Komisi za poskytování informací a za pořádání technických seminářů s cílem objasnit konkrétní prvky znění.

Znovu potvrzujeme náš závazek pokračovat v aktivní spolupráci s kyperským i irským předsednictvím s jasným cílem, jímž je do konce tohoto roku vyřešit výzvy, které tento návrh představuje.

Navrhované znění nařízení o národních a regionálních plánech však podpořit nemůžeme.

Španělsko je pevně a neochvějně odhodláno prosazovat evropský projekt a řádné provádění jeho politik a priorit. Domníváme se však, že návrh jednotného fondu, který je založen na národních a regionálních plánech, s sebou nese strukturální, politické a technické výzvy a problémy v oblasti správy řízení, jež mají dopad z hlediska jeho účinného provádění.

V této fázi stále existují nevyřešené otázky týkající se provádění a praktických aspektů návrhu.

Veškeré změny správy řízení v oblasti soudržnosti a SZP jakožto základních zásad chráněných Smlouvami musí respektovat územní rovnováhu, která Unii definuje. Návrh národních a regionálních plánů tyto zásady oslabuje a neupřednostňuje ani nechrání úlohu regionů ani snahu o jejich vyvážený rozvoj.

Návrh národních a regionálních plánů stírá specifickou povahu a účel jednotlivých politik Společenství a spojuje velmi různorodé investiční priority do jediného modelu plánování a řízení a pod stejná pravidla týkající se navrhování a provádění.

Předložený model navíc vyvolává vážné pochybnosti, pokud jde o jeho praktickou proveditelnost, neboť nezohledňuje institucionální, ústavní a správní realitu členských států. Evropa je založena na široké škále systémů řízení a rozpočtových procesů, které jsou však vždy založeny na skutečných, ověřitelných a kontrolovaných výdajích.

Návrh Komise nepředstavuje zjednodušení, ale spíše ukládá dodatečnou administrativní zátěž vyplývající ze souběžného systému milníků a cílů, jejichž účinnost nebyla prokázána. Vytváří právní a finanční nejistotu, ztěžuje plánování a poškozuje regiony s menšími zdroji, a tím i jádro politiky soudržnosti.

Návrh není jasný, pokud jde o úlohu regionů a míru jejich politické, správní a finanční autonomie v modelu, který se liší od tradičního rozdělení používaného v předchozích obdobích. Tato otázka je ještě složitější v zemích, v nichž mají regiony ústavní mandát k samostatnému výkonu základních pravomocí týkajících se plánování, provádění a řízení veřejných politik.

Nemůžeme podpořit návrh, který oslabuje pravomoci našich regionů. Jak v ústředních vládních institucích, tak v autonomních společenstvích panuje jednomyslná a sdílená obava ohledně skutečných důsledků tohoto modelu.

Vzhledem k výše uvedeným důvodům tedy existuje riziko, že model bude pro členské státy zdrojem komplikací, nejistoty a větších problémů při provádění.

Pokud jde o společnou zemědělskou politiku (SZP), jsme znepokojeni jak navrhovanými úrovněmi financování, tak plánovaným modelem správy řízení.

Zejména možnost zahrnout do rozpočtu SZP, který je výrazně nižší než v současnosti, nové intervence, jako jsou investice do zpracování zemědělsko-potravinářských produktů a jejich uvádění na trh a investice do lesnictví nebo zavlažování, které mají být financovány z vyhrazených nebo účelově vázaných fondů.

Máme rovněž vážné výhrady k navrhovaným přechodným opatřením, která mají zajistit kontinuitu plateb, a k Facilitě EU, v jejímž rámci by zemědělci byli vyloučeni jak z fondu, tak z rezervy pro případ krizí způsobených přírodními katastrofami, což je pro odvětví zemědělství velmi znepokojující.

Jsme toho názoru, že všechny otázky technické povahy týkající se SZP, které jsou zahrnuty v nařízení, by měly být v každém případě projednány souběžně s ostatními právními předpisy v oblasti SZP.

Budeme i nadále aktivně a konstruktivně pracovat na formulování návrhu, který bude ambiciózní, pokud jde o jeho cíle, ale také použitelný v praxi, přičemž budeme usilovat o dosažení modelu, který bude chránit úlohu regionů a bude funkční pro všechny členské státy.“

PROHLÁŠENÍ ŠVÉDSKA

„Švédsko vítá silnější vazbu na evropský semestr a doporučení pro jednotlivé země, která je obsažena v dané části nařízení. Částečný obecný přístup můžeme akceptovat, ale trváme na našich námitkách týkajících se znění v PŘÍLOZE VI písmeni b). Švédsko chápe dané slovo „včetně“ tak, že zahrnuje i to, že finanční prostředky mohou být přiděleny na řešení materiální deprivace prostřednictvím potravinové a/nebo základní materiální pomoci nejchudším osobám, ale že materiální deprivaci lze řešit rovněž doprovodnými opatřeními.“

SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ ESTONSKA, LITVY A LOTYŠSKA

Estonsko, Litva a Lotyšsko uznávají pokrok, jehož bylo dosaženo během jednání o balíčku víceletého finančního rámce. Jsme i nadále plně odhodláni podporovat práci kyperského a irského předsednictví s cílem dosáhnout letos dohody.

Přetrvávají však významné obavy ohledně toho, do jaké míry navrhovaný rámec odráží výzvy, jimž čelí regiony na východní hranici Evropské unie, zejména ty, jež sousedí s Ruskem a Běloruskem.

Dne 18. února 2026 přijala Komise sdělení „Silné regiony pro bezpečnou Evropu“, v němž uznává, že regiony NUTS2 sousedící s Ruskem, Běloruskem nebo Ukrajinou čelí specifickým bezpečnostním, hospodářským a demografickým výzvám vyplývajícím z útočné války Ruska proti Ukrajině, hybridních hrozeb a zásadně změněného geopolitického prostředí, a uvádí, že „zhoršující se bezpečnostní situací a zvýšeným rizikem konvenčních vojenských akcí jsou nejvíce postiženy regiony na vnější hranici s Ruskem a Běloruskem“. Řešení těchto výzev přichází na úkor dlouhodobých investic do konkurenceschopnosti, inovací, společenského blahobytu a udržitelného socioekonomického rozvoje. Sdělení správně zdůrazňuje, že posílení odolnosti a prosperity uvedených regionů je strategickou investicí do bezpečnosti a stability Evropy.

Přestože byly do několika legislativních návrhů vloženy odkazy na dané sdělení a na výzvy, jimž regiony na východní hranici čelí, odpovídající ustanovení dosud dostatečně neodrážejí rozsah, trvání a jedinečnost těchto výzev.

Potřeby a situace východních příhraničních regionů jsou jedinečné a výzvy, jimž východní příhraniční regiony v Estonsku, Litvě a Lotyšsku čelí, jdou nad rámec toho, co lze rozumně řešit pouze prostřednictvím vnitrostátních rozpočtů. Tyto regiony musí absorbovat rostoucí náklady na bezpečnost, odolnost a připravenost a dopad na obyvatelstvo a zároveň chránit svou hospodářskou životaschopnost, sociální soudržnost a dlouhodobé vyhlídky na rozvoj. Bez důraznější reakce hrozí, že tyto tlaky prohloubí územní rozdíly a sníží atraktivitu a konkurenceschopnost regionů nacházejících se na vnějších hranicích Unie. Je tudíž velmi důležité tyto výzvy náležitě zmírnit.

Trváme proto na svém postoji, že regiony sousedící s Ruskem a Běloruskem vyžadují větší zviditelnění v celém budoucím legislativním rámci spolu s další podporou na úrovni EU a odpovídající rozpočtovou podporou v rámci víceletého finančního rámce. Hrozí, že rámec, který tyto výzvy uznává, aniž by zajistil přiměřenou reakci, nesplní strategické cíle Unie.

Pobaltské státy nadále patří mezi členské státy, které mají obdržet nejnížší navrhované účelově vázané částky na hektar. Vzhledem k uvedeným výzvám a potřebě dalších investic k posílení bezpečnosti a odolnosti východních příhraničních regionů EU je pro zajištění potravinového zabezpečení a odolnosti našich regionů i nadále důležité, aby pokračovalo vnější sbližování přímých plateb. Tato otázka by měla být odpovídajícím způsobem řešena.“

Z těchto důvodů se Estonsko, Litva a Lotyšsko domnívají, že je třeba dále pracovat na zajištění toho, aby příští víceletý finanční rámec poskytoval vyváženější a důvěryhodnější reakci na realitu, již regiony sousedící s Ruskem a Běloruskem čelí.

SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ MAĎARSKA, BULHARSKA, ČESKÉ REPUBLIKY A RUMUNSKA

„Maďarsko, Bulharsko, Česká republika a Rumunsko oceňují práci, kterou v souvislosti s nařízením o plánech NRP vykonalo kyperské předsednictví.

Maďarsko, Bulharsko, Česká republika a Rumunsko se domnívají, že navzdory tomu, že k nařízení o plánech NRP bylo dosaženo částečného obecného přístupu, stále platí zásada „dokud není dohodnuto vše, není dohodnuto nic“, zejména proto, že nařízení o plánech NRP má zjevné a silné vazby mimo jiné na nařízení o SZP po roce 2027, u něhož bude přijetí obecného přístupu vyžadovat více času a bude jej dosaženo až později.

Maďarsko, Bulharsko, Česká republika a Rumunsko proto zdůrazňují, že budoucí schválení obecného přístupu k nařízením o SZP by mohlo vyžadovat změny článků týkajících se SZP v nařízení o plánech NRP a ponechávají si právo toto iniciovat.“

Víceletý finanční rámec (VFR) 2028–2034

K bodu „B“ č. 4 písmeno b):

- b) Nařízení, kterým se zřizuje Evropský fond pro konkurenceschopnost (ECF) včetně zvláštního programu pro výzkum a inovace v oblasti obrany
částečný obecný přístup

PROHLÁŠENÍ RAKOUSKA

„Rakousko uznává, že volba skladby zdrojů energie spadá do pravomoci členských států a každý členský stát o ní může svobodně rozhodovat. Trvá však na tom, že jaderná energie není udržitelnou, ekonomicky výhodnou ani bezpečnou technologií pro budoucnost Evropy. Z pohledu Rakouska by prostředky z rozpočtu Unie neměly být používány na investice do jaderné energetiky, včetně výstavby nových jaderných elektráren, prodloužení životnosti stávajících zařízení nebo vyřazování jaderných zařízení z provozu.

Rakousko je i nadále odhodláno pokračovat v jednáních a podporuje částečný obecný přístup k Evropskému fondu pro konkurenceschopnost (ECF) za předpokladu, že tento fond nebude podporovat ani financovat výstavbu jaderných elektráren ani jejich vyřazování z provozu.“

PROHLÁŠENÍ SLOVENSKA

„Slovensko plně podporuje cíle Evropského fondu pro konkurenceschopnost, jejichž smyslem je aktivovat potenciál evropského výzkumu a inovací k posílení konkurenceschopnosti evropského průmyslu. Evropský fond pro konkurenceschopnost je v tomto ohledu klíčovým nástrojem na příští programové období. Slovensko rovněž oceňuje pokrok, jehož bylo během jednání dosaženo, a podporuje pokračující úsilí o vypracování jednodušších, realistických a proveditelných pravidel, díky kterým bude možné uskutečnit pozitivní změny v celé Unii a zajistit, aby fond přispíval ke konkurenceschopnosti skutečně evropským a inkluzivním způsobem.

Slovensko souhlasí s tím, že hlavní zásadou fondu musí zůstat excelence. Excelenci by však měly doplnit kritéria a záruky, které zajistí širokou účast, budou prosazovat šíření excelence v celé Unii a podpoří rozvoj diverzifikovaných a odolných evropských hodnotových řetězců. Slovensko je i nadále znepokojeno tím, že stávající znění dostatečně neřeší inkluzivní přístup k možnostem financování pro podniky ze všech členských států, ani neposkytuje postačující rámec pro plné využití inovačního potenciálu, odborných znalostí a výrobních kapacit Evropy. Pokud nebudou v tomto ohledu dána jasnější ustanovení, vzniká riziko, že fond bude přínosem především pro již zavedené ekosystémy a rozdíly v konkurenceschopnosti mezi různými členskými státy se dále prohloubí. Proto je třeba rovnováhu mezi excelencí, konkurenceschopností a širokou účastí dále posílit.

Slovensko uznává, že je třeba pokročit v jednáních o tomto návrhu, aby mohl být včas přijat společně s Evropským parlamentem. Slovensko je připraveno se dále konstruktivně zapojovat do dalších fází legislativního procesu s cílem dosáhnout vyváženějšího, inkluzivnějšího a efektivnějšího Evropského fondu pro konkurenceschopnost.“

SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ ESTONSKA, LITVY, LOTYŠSKA A POLSKA

„Podporujeme cíle Evropského fondu pro konkurenceschopnost (ECF) s ambicí posílit odolnost, bezpečnost a konkurenceschopnost v celé Unii. Zároveň se domníváme, že by fond měl být dostatečně připraven reagovat na vyvíjející se bezpečnostní a ekonomickou realitu v Unii.

Geopolitický kontext, zejména plošná válečná agrese Ruska vůči Ukrajině a přetrvávající hybridní útoky napříč Unii, ukázaly, že energetické a komunikační sítě jsou základními pilíři konkurenceschopnosti a bezpečnostní architektury Evropy. Nedávné incidenty, zejména v členských státech na východní hranici Unie, rovněž odhalily slabiny v kritické infrastruktuře a dodavatelských řetězcích, což ještě zvýšilo potřebu silnější evropské podpory připravenosti, schopností obnovy a strategických rezerv. V širším smyslu má zhoršující se bezpečnostní prostředí vliv také na ekonomickou odolnost a konkurenceschopnost tím, že zvyšuje investiční rizika a náklady na financování a oslabuje vyhlídky na růst v regionech, které jsou nejvíce vystaveny bezpečnostním a vojenským hrozbám, jak je zdůrazněno ve sdělení Komise o východních regionech EU sousedících s Ruskem, Běloruskem a Ukrajinou (COM(2026) 82) a jak je výslovně uvedeno v závěrech Evropské rady ze dne 19. března 2026.

V této souvislosti považujeme za důležité, aby rámec ECF:

1. zajistil jasnější a operativnější uznání kritické infrastruktury;
2. v normativní části nařízení odpovídajícím způsobem zohlednil neoptimální investiční situace způsobené přetrvávajícími geopolitickými riziky, zejména ve východních příhraničních regionech EU, které čelí strukturálně vyšším rizikovým premiím a horším investičním podmínkám;
3. vhodným způsobem uznal regiony vystavené dlouhodobému geopolitickému tlaku, včetně východních příhraničních regionů EU, spolu s dalšími strukturálně znevýhodněnými územími.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem můžeme v této fázi částečný obecný přístup k ECF podpořit s jasným očekáváním, že výše uvedené klíčové prvky budou řádně zohledněny v konečném kompromisním znění.“

SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ BULHARSKA, ČESKÉ REPUBLIKY, CHORVATSKA, MAĎARSKA A SLOVINSKA

„Bulharsko, Česká republika, Chorvatsko, Maďarsko a Slovinsko uznávají, že je důležité posílit konkurenceschopnost evropského průmyslu a výzkum a inovace, a vítají cíle návrhu, kterým se zřizuje Evropský fond pro konkurenceschopnost (ECF).

Bulharsko, Česká republika, Chorvatsko, Maďarsko a Slovinsko se zároveň domnívají, že stávající návrh nařízení zatím nezajišťuje dostatečnou předvídatelnost, pokud jde o mechanismy, které by zajistily účinnou realizaci vize, jejímž smyslem je mobilizovat a propojit doplňkové kapacity, infrastruktury, odborné znalosti a inovační ekosystémy ve všech členských státech, a umožnit tak Unii plně využít svůj kolektivní potenciál.

Bulharsko, Česká republika, Chorvatsko, Maďarsko a Slovinsko nicméně uznávají, že je třeba v jednáních o ECF pokročit za účelem jeho včasného přijetí společně s Evropským parlamentem, a proto podporují částečný obecný přístup jako důležitý krok v tomto procesu. Tato podpora je poskytována za předpokladu, že další práce na způsobech provádění fondu bude pokračovat v následných fázích jednání.“

PROHLÁŠENÍ BULHARSKA

„Bulharská republika přikládá prosazování a ochraně lidských práv velký význam. Je a nadále zůstane odhodlána své závazky v oblasti lidských práv plnit.

Zároveň Bulharsko, aniž je dotčena jeho podpora kompromisního znění částečného obecného přístupu, opakuje svůj vnitrostátní postoj k některým prvkům obsaženým v navrhovaném nařízení, kterým se zřizuje nástroj Globální Evropa:

V roce 2018 přijal bulharský ústavní soud rozhodnutí, v němž se uvádí, že Úmluva Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí („Istanbulská úmluva“) prosazuje právní koncepty spojené s pojmem „gender“, které jsou neslučitelné se základními zásadami bulharské ústavy. V souladu s rozsudkem ústavního soudu č. 13/2018 se žádný odkaz na Úmluvu Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí (Istanbulská úmluva) nebude na Bulharskou republiku vztahovat. Ze stejných důvodů Bulharsko znovu potvrzuje svůj postoj ke globálnímu akčnímu plánu EU pro rovnost žen a mužů a posílení postavení žen v rámci vnější činnosti (GAP III) a má za to, že jeho uplatňováním není vázáno.

S ohledem na výše uvedené Bulharská republika akceptuje „gender“ („пол“) jako pojem odkazující na dvě biologicky definovaná pohlaví „muž/žena.“

PROHLÁŠENÍ ŠPANĚLSKA

„S ohledem na 58. bod odůvodnění nařízení, kterým se zřizuje nástroj Globální Evropa, činí Španělsko následující prohlášení a žádá generální sekretariát Rady, aby jej vložil do zápisu z jednání Rady pro obecné záležitosti konané dne 16. června 2026.

Španělsko pevně věří, že přístup k migraci přístup založený na lidských právech podporuje sociální začleňování a soudržnost, což posiluje evropské hodnoty, a přináší tak prospěch společnosti jako celku.

Nadále je odhodláno bojovat proti převaděčství migrantů a zločineckým organizacím, které se na něm podílejí. Španělsko bude i nadále podporovat dialog se zeměmi původu a tranzitu, což považuje za nejlepší a nejúčinnější strategii.

Během jednání o tomto nařízení jsme se soustavně zasazovali o to, aby nařízení neobsahovalo pojem „inovativní řešení“. Naneštěstí se v odůvodnění tento pojem stále objevuje, což nám znemožňuje nařízení přijmout.

Naše argumenty jsou uvedeny níže:

Tento pojem nikdy nebyl v závěrech Evropské rady ani v právních předpisech Společenství formálně použit. Pojem „inovativní řešení“ není zejména použit v nařízení o navracení, nařízení o bezpečné třetí zemi ani v nařízení, kterým se stanoví seznam bezpečných zemí původu. Skutečnost, že horizontální právní předpis, jako je například finanční nařízení, obsahuje odkaz na tato „inovativní řešení“, zatímco v odvětvových předpisech, kde měl být tento odkaz již dříve zohledněn, žádný takový odkaz uveden není, považujeme za mimořádně problematickou.

Právě z tohoto důvodu právní služba Rady již mnohokrát poukázala na „právní neurčitost“ tohoto výrazu. Kromě tohoto právního argumentu existují také argumenty související s finančními prostředky a právní jistotou: možnost financování za stavu právní nejistoty otevírá prostor pro svévolnost.

V 58. bodě odůvodnění je uvedeno: „Všechny akce v rámci nástroje související s migrací by měly být prováděny při plném dodržování mezinárodního práva, včetně mezinárodního práva v oblasti lidských práv, mezinárodního humanitárního práva a uprchlického práva, a respektování pravomocí Unie a jednotlivých zemí.“ Toto znění je zohledněno i v normativní části, konkrétně v čl. 12 odst. 2: „Tyto akce jsou prováděny při plném dodržování mezinárodního práva, včetně mezinárodního humanitárního práva, práva v oblasti lidských práv a uprchlického práva, pravomocí Unie a vnitrostátních pravomocí.“ Na základě tohoto ustanovení se domníváme, že „střediska pro navracení“ nespádají do působnosti „inovativních řešení“ uvedených v témže bodě odůvodnění, a proto nemohou být financována z prostředků nástroje Globální Evropa.

Soudní dvůr Evropské unie dosud o otázce možného umístění vnějších zajišťovacích zařízení nerozhodl. Generální advokátka Laila Medinová však ve svém stanovisku ze dne 4. června 2026 zastává názor, že umístění těchto zařízení spadá do neharmonizované pravomoci členských států, a poukazuje na to, že důvody pro zadržení a především záruky jsou právem EU plně harmonizovány a že příslušný členský stát musí být schopen je zajistit (C-706/25 a C-707/25).

Zajištění práv žadatelů o azyl mimo území EU, jejich nárok na nezbytnou právní pomoc a skutečný přístup k prostředkům, včetně přístupu ke spravedlnosti, s sebou nese neúměrné náklady, které jsou z hlediska udržitelnosti a náležité rozpočtové obezřetnosti nepřijatelné. A co hůř, tato zátěž pro rozpočet v konečném důsledku nezaručuje, že tato práva budou dodržena, protože státy přenášejí svou odpovědnost za zajištění vyhoštění na externí subjekty, což zajištění práv a všech záruk ještě ztěžuje.

Kromě právního a rozpočtového hlediska nemůžeme opomenout ani politický aspekt a aspekt vnějších vztahů. Jak se nedávno ukázalo, tato zařízení vyvolávají v hostitelských společnostech velký odpor, z čehož mohou vlády s extrémními postoji těžít politický kapitál, čímž se dále vzdalují Evropské unii, a oslabují tak její postavení ve světě i její klíčové vztahy se třetími zeměmi.

Členské státy prvního vstupu, mezi něž patří i Španělsko, budují s třetími zeměmi dlouhodobé důvěryhodné diplomatické vztahy založené na rovnosti a spolupráci, které přinášejí pozitivní výsledky. Zřízení a financování těchto zařízení ze strany Evropské unie nejenže představuje vážný problém pro naši reputaci, ale mohlo by také ohrozit strukturu spolupráce v oblasti vymáhání práva či diplomacie, kterou jsme budovali po celá desetiletí.“

PROHLÁŠENÍ PORTUGALSKA

„Portugalsko plně podporuje silný program Globální Evropa, který je klíčovým nástrojem pro prosazování hodnot, zásad a zájmů Unie na celém světě.

Jsme proto přesvědčeni, že omezené zdroje Unie by měly směřovat na podpůrná opatření, která jsou účinná, konsensuální a mají co největší dopad.

Portugalsko má i s přihlédnutím k těmto zásadám stále určité výhrady k odkazu na „inovativní řešení“, který je obsažen v návrhu nařízení o Globální Evropě.

Tato terminologie navíc neodpovídá zavedeným formulacím, které používá Evropská rada, zejména v oblasti migrace, a přesný význam a důsledky tohoto odkazu nejsou dostatečně jasné.

V duchu dosažení kompromisu a s ohledem na význam programu Globální Evropa, obecné vyvážení balíčku a pokrok, jehož bylo během jednání dosaženo, Portugalsko přijetí daného znění podpoří a žádá, aby jeho postoj byl vložen do zápisu z jednání.“
